

Valtakunnallisen varautumisen kehittäminen

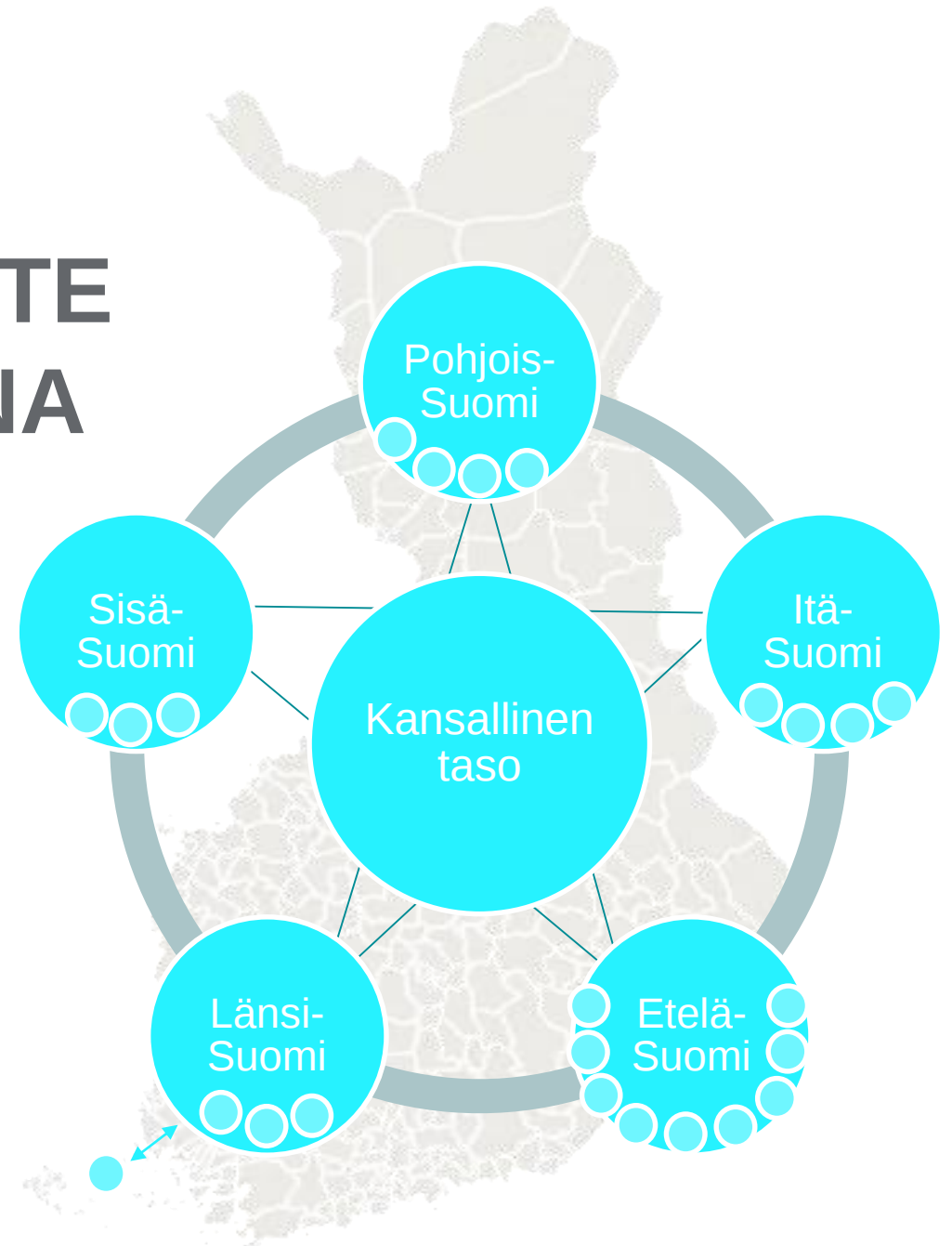
Pekka Tulokas

***MUSKETTISOTURIPERIAATE**
***TOIMITAAN KANSALLISENA**
KOKONAISUUTENA
***KANSALLISET RISKIT**
HUOMIOITAVA

YTA-TASO

KANSALLINEN RISKIARVIO

- Valmistelussa ensimmäisessä vaiheessa seitsemän skenaariota:
- Pandemia
- Terroristinen isku
- Kyberisku
- Voimahuollon häiriöt
- Sotilaallinen voimankäyttö
- Laajamittaisen maahantulon hallinta
- CBRNE- uhat

1. VIIDEN MALLIN VAHVISTAMINEN

- Kehitetään sosiaali- ja terveydenhuollon valmiutta ja varautumista vastata kansainvälisiin, kansallisiin ja alueellisiin riskeihin normaali- ja poikkeusoloissa vahvistamalla viiden yhteistyöalueen roolia. Lainsäädäntöä tulisi tarkentaa, jotta hyvinvointialueiden, viiden yhteistyöalueen ja kansallisen tason johtamis- ja muut järjestelyt muodostavat kansallisen kokonaisuuden. Tämä on välttämätöntä, jotta kyetään hoitamaan useita hyvinvointialueita käsittävät häiriötilanteet tehokkaasti.

2. KANSAINVÄLISEN YHTEISTYÖN KEHITTÄMINEN

- Luodaan sosiaali- ja terveydenhuoltoon lainsäädäntö ja toimintamallit kansainvälisen avun vastaanoton ja antamisen mahdollistamiseksi.
- Huolehditaan sosiaali- ja terveydenhuollon toimintojen yhteensopivuudesta Naton jäsenyysvelvoitteiden kanssa.
 - *HUOM! Suorituskykyjen muodostaminen ja niiden rahoitus*
- Varautuminen kansallisiin ja rajat ylittäviin uhkiin edellyttää, että sosiaali- ja terveydenhuollon sektorilla on mahdollisuus vastaanottaa ja antaa kansainvälistä apua. Suomessa ei ole kansallista lainsäädäntöä eikä toimintamallia, jonka perusteella voitaisiin lähettää tai vastaanottaa sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöstöä tai materiaalista apua kriisi- tai katastrofitilanteissa. Mm. isäntämaatuki siviili- ja sotilastoimijoille, Suomen rescEU-CBRN hanke ja Nato-vaatimukset edellyttävät lainsäädäntömuutoksia ja toimintamallien luomista nopealla aikataululla.

3. MATERIAALINEN VALMIUS

- **Lääkkeiden velvoitevarastointilainsäädäntö uudistetaan vastaamaan nykytilannetta.**
- Jatketaan aktiivista roolia EU-rahoitteisten varastojen kehittämisessä.
- Turvataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden suojelussa ja hoitamisessa tarvittavan lääkinnällisen materiaalin ja laitteiden saatavuus normaali- ja poikkeusoloissa yhteistyössä palvelujärjestelmän ja Huoltovarmuuskeskuksen kanssa.
 - Materiaaliin liittyvä velvoitevarastointilainsäädännön tarve?
 - Mikä osuus rahoituksesta kanavoidaan HVK:n kautta?
 - Kansainvälinen yhteistyö

4. MUUT

- Yksityisen sektorin merkitys palvelutuotannon kokonaisuudessa on merkittävä. Tämä edellyttää yhdenmukaisia varautumisen järjestelyjä (CER-direktiivin implementointi).
- Kuntien ja hyvinvointialueiden välinen työnjako kaipaa edelleen selkeytystä
- Sosiaalihuoltolain uudistuksen yhteydessä tulee varmistaa varautumiseen liittyvät kysymykset ja niiden suhde valmiuslakiin niin, että myös normaaliolojen häiriötilanteissa hyvinvointialueilla on riittävät valtuudet vastata asiakkaiden tarpeisiin.

TEHTYJÄ TOIMENPITEITÄ UKRAINAN SODAN ALKAMISEN JÄLKEEN

- 20 Meuron rahoitus materiaali ja lääkehankintoihin
- Yhteistoiminnassa HVK:n kanssa hankittu materiaalia häiriötilanteita varten
- Vakuutustakuutoiminnan päivittäminen
 - 473/2023 Laki poikkeusolojen vakuutustakuusta annetun lain muuttamisesta
- Valmiuslain muutos (57a Väestön maksukyvyn ja toimeentulon turvaaminen)
- Varautumisen asetukset
 - 308/2023 Valtioneuvoston asetus hyvinvointialueiden varautumisesta sosiaali- ja terveydenhuollon häiriötilanteisiin
 - 309/2023 Valtioneuvoston asetushyvinvointialueiden yhteistyösopimuksen sisällöstä ja valmistelusta
 - 5 § Häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautuminen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon valmiuskeskuksen toiminnan järjestäminen

TEHTYJÄ TOIMENPITEITÄ UKRAINAN SODAN ALKAMISEN JÄLKEEN

- Valmiuskeskusten toiminnan aikaistaminen lisärahoituksella
- NATOn lääkinällisiin suorituskykyihin liittyvä esiselvitystyö
- Potilaiden vastaanotto Ukrainasta
- RescEU-CBRN –varastointihanke
- Meneillään: Valmiuslain kokonaisuudistus

SUOMEN RESCEU CBRN-VARASTO

- CBRN-varastointikokonaisuus sisältää **CBRN-suojavarusteita, mittalaitteita, tukivälineistöä sekä CBRN-lääkkeitä ja -vasta-aineita (lääkeosio 138 Meuroa).**
- Onnettomuus- ja häiriötilanteet, joihin materiaalilla varaudutaan voi olla esimerkiksi **kemikaali- tai ydinvoimalaitoksen onnettomuus, terroristi-isku tai sotilaallinen voimankäyttö tai rajat ylittävä tartuntatautilanne.**
- Materiaalia voidaan myös **sijoittaa ennalta vahvistamaan varautumista** esimerkiksi liittyen suuriin massatapahtumiin, kuten olympialaiset tai muu suuri urheilutapahtuma. Materiaali on tarkoitettu sekä **ensitoimijoiden** että **siviiliväestön** käyttöön.
- Hankkeen kesto on 1.1.2023-30.9.2026. Hanke on käynnistynyt alkuvuodesta 2023 rekrytoinneilla. Tavoitteena on, että ensimmäiset materiaalit ovat hälytysvalmiudessa vuonna 2024.

